

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Allmänna byrån, jämställdhetsenheten, Rk1e

Beslutande

Minister

Carina Aaltonen

Föredragande

Integrationsordnare

Johanna Fogelström-Duns

Justerat

Omedelbart

.....

.....

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 32

Utrikesministeriets begäran om utlåtande om utkastet till
Finlands 23:e periodiska rapport om genomförandet av
den internationella konventionen om avskaffande av alla
former av rasdiskriminering.

ÅLR 2015/8611

83 Rk1

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande enligt bilaga 1.

BREV 83 Rk1

Datum 25.8.2015 Dnr ÅLR 2015/8611

Utrikesministeriet
Rättstjänsten OIK-40
PB 176
000 23 Statsrådet

kirjaamo.um@formin.fi
krista.oinonen@formin.fi

Bilaga 1

Hänvisning
HEL7M0598-20

Kontaktperson
Johanna Fogelström-Duns

Ärende

BEGÄRAN OM UTLÅTANDE OM UTKASTET TILL FINLANDS 23:E PERIODISKA RAPPORT OM GENOMFÖRANDET AV DEN INTERNATIONELLA KONVENTIONEN OM AVSKAFFANDE AV ALLA FORMER AV RASDISKRIMINERING

Utrikesministeriet har begärt landskapsregeringens utlåtande om utkastet till Finlands 23:e periodiska rapport om genomförandet av den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering. Rapporten sträcker sig från november 2011 till juli 2015.

Integration

Landskapslagen om främjande av integration (ÅFS 2012:74) trädde i kraft 1 januari 2013. Den kompletteras av tillämpningsanvisningar som trädde i kraft den 24 januari 2013. Lagen och dess anvisningar omfattar främjande av goda etniska relationer mellan befolkningsgrupperna. Icke-diskriminering och likabehandling är viktiga områden för att en känsla av delaktighet ska växa fram.

Landskapsregeringens program för integrationsfrämjande 2012-2015 antogs i februari 2013. Programmet innehåller mål och åtgärder för främjande av integration vilka kontinuerligt ska följas upp och utvärderas. Koordinering och främjande av integration förs bland annat genom förtydligande av myndighetsansvar, skapande av nätverk och plattformar för samverkan och samarbete samt riktade informationsinsatser. Fokusområden för integrationspolitiken under perioden 2012-15 är tillgång till det svenska språket, utbildning, förvärvsarbete och sysselsättning, stöd till invandrarflickor och – pojkar och deras familjer, samt främjande av positiva attityder och nolltolerans mot rasism.

Landskapsregeringen konstaterar i programmet att ”diskriminering och lika-behandling är kopplad till alla människors lika värde och FN:s grundläggande konventioner och ska ses som ett uttryck för politisk vilja.” Vidare

konstateras att ”likabehandling, icke-diskriminering, motarbetande av rasism och främjandet av ett positivt attitydklimat utgör grunden för en lyckad integrationspolitik i landskapet. Detta förutsätter att alla ålänningar på alla nivåer deltar aktivt”.

Upplevd diskriminering

Del av integrationsarbetet omfattar uppföljning och utvärdering. Landskapsregeringen beställde under 2013 en undersökning från Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) med syfte att kartlägga situationen bland de inflyttade på Åland i en rad områden, inklusive upplevd diskriminering. Rapporten ”Att leva och bo som inflyttad på Åland – utomnordiska erfarenheter av åländskt samhällsliv”¹ publicerades i januari 2015.

Rapporten baseras på en enkät som skickades till 1 354 personer i åldern 18-75 år födda utanför Norden och som inte har svenska som modersmål. Enkäten genomfördes på fem språk: svenska, engelska, estniska, lettiska och rumänska. Totalt inkom 571 svar, vilket innebär att svarsprocenten för undersökningen är 42%. I enkäten ställdes frågan om den svarande har blivit diskriminerad under de senaste 12 månaderna. En fjärdedel (24%) av de svarande upplever att de blivit diskriminerade det senaste året. De vanligaste orsakerna är på grund av språket (62%), kön (45%) eller etniskt ursprung (43%).

Detta kan jämföras med resultaten i ÅSUBs rapport ”Upplevd diskriminering i det åländska samhället år 2010”² där nästan hälften av de svarande med icke nordiskt modersmål har upplevt sig diskriminerade på Åland, av dessa uppgav 80% att de blivit diskriminerade på grund av sitt nationella eller etniska ursprung, drygt hälften har kryssat för ”utländskt namn” och drygt 40 procent ”mitt språk” och cirka en fjärdedel ”mitt utseende”.

Åländska diskrimineringsombudsmannens verksamhet

Ombudsmannamyndighetens lagstadgade syfte är korrekt återgivet i utrikesministeriets rapportutkast.

Ur statistiken över ärenden registrerade hos diskrimineringsombudsmannen 2011-2015 framgår att 13 ärenden (7 kvinnor, 6 män) har registrerats som angående diskriminering på grund av etnicitet. Totalt sett har 49 ärenden registrerats under perioden. Utöver detta tillkommer rådgivning per telefon. Inget ärende har lagförts under rapporteringsperioden.

Som konstateras i rapportutkastet faller diskrimineringsfrågor under både landskapets och rikets behörighet. Privaträttsligt anställda på Åland och de som har privaträttsligt anställningsförhållande hos landskapet eller kommunerna lyder under rikslagstiftningen. Eventuella ärenden som rör diskriminering med anledning av etnicitet för dessa personer hänvisas till DO i riket.

Övrig kommentar

Paragraf 15 i rapportutkastet som handlar om Ålands särställning bör uppdateras med senast tillgänglig statistik:

1 www.asub.ax/files/rapport_2014_9.pdf

2 www.asub.ax/files/rapport_2010_8_0.pdf

“The islands have 28 916 inhabitants. Åland is a diverse society where 95 nationalities and 64 languages are represented. 88.3% Swedish, 4.8 % Finnish, and 6.9% other languages. (2014 statistics).”

Avslutningsvis konstaterar landskapsregeringen att uttrycken för främlingsfientlighet i den offentliga debatten på Åland har ökat under det senaste året. Det kommer kräva fortsatt utveckling, arbete och åtgärder för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, samt främja goda etniska relationer och integration inom landskapet.

Minister Carina Aaltonen

Integrationssamordnare Johanna Fogelström-Duns